

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 15.11.2010
COM(2010) 636 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

**Europese strategie inzake handicaps 2010-2020:
Een hernieuwd engagement voor een onbelemmerd Europa**

{SEC(2010) 1323}
{SEC(2010) 1324}

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

**Europese strategie inzake handicaps 2010-2020:
Een hernieuwd engagement voor een onbelemmerd Europa**

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Doelstellingen en acties.....	4
2.1.	Actieterreinen	5
2.2.	Uitvoering van de strategie	10
3.	Conclusie.....	12

1. INLEIDING

Een op de zes mensen in de Europese Unie (EU) heeft een milde tot ernstige handicap¹ waardoor in totaal ongeveer 80 miljoen mensen wegens omgevings- en attitudebelemmeringen vaak niet volledig aan de samenleving en de economie kunnen deelnemen. Bij mensen met een handicap ligt, gedeeltelijk door beperkte toegang tot werkgelegenheid, het armoedepercentage 70% boven het gemiddelde².

Meer dan een derde van de mensen ouder dan 75 heeft handicaps die hen in bepaalde mate beperken, en meer dan 20% is aanzienlijk beperkt³. Voorts zullen deze aantallen gaan stijgen naarmate de EU vergrijst.

De EU en haar lidstaten hebben een krachtig mandaat om de sociale en economische situatie van mensen met een handicap te verbeteren.

- Artikel 1 van het Handvest van de grondrechten van de EU (het Handvest) bepaalt: 'De menselijke waardigheid is onschendbaar. Zij moet worden geëerbiedigd en beschermd.' Artikel 26 bepaalt: 'De Unie erkent en eerbiedigt het recht van personen met een handicap op maatregelen die beogen hun zelfstandigheid, hun maatschappelijke en beroepsintegratie en hun deelname aan het gemeenschapsleven te bewerkstelligen'. Bovendien verbiedt artikel 21 elke discriminatie op grond van handicap.
- Het Verdrag betreffende de werking van de EU (VWEU) vereist dat de Unie bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden streeft naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van handicaps (artikel 10) en verleent aan de Unie de bevoegdheid wetgeving vast te stellen om een dergelijke discriminatie aan te pakken (artikel 19).
- Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (het VN-Verdrag), het eerste wettelijk bindende internationale instrument voor de mensenrechten waarbij de EU en haar lidstaten partij zijn, zal spoedig in geheel de Unie van toepassing zijn⁴. Het VN-Verdrag vereist dat staten die partij zijn alle mensenrechten en grondvrijheden van personen met een handicap beschermen en waarborgen.

Volgens het VN-Verdrag zijn personen met een handicap onder meer personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse belemmeringen kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.

De Commissie zal ten verfolge op recente resoluties van het Europees Parlement en de Raad met de lidstaten samenwerken om de obstakels voor een onbelemmerd Europa aan te pakken⁵.

¹ Speciale module van de Europese arbeidskrachtenenquête over de tewerkstelling van personen met een handicap (LFS AHM), 2002.

² EU-statistiek van inkomens en levensomstandigheden (EU-SILC), 2004.

³ LFS AHM en EU- SILC 2007.

⁴ In 2007 overeengekomen en door alle lidstaten en de EU ondertekend; in oktober 2010 door 16 lidstaten geratificeerd (BE, CZ, DK, DE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, AT, PT, SI, SK, SE, UK) terwijl de resterende lidstaten hiermee bezig zijn. Het VN-Verdrag zal bindend zijn voor de EU en deel uitmaken van de EU-rechtsorde.

⁵ Resoluties (SOC 375 van 2 juni 2010) en 2008/C 75/01 van de Raad en Resolutie B6-0194/2009, P6_TA(2009)0334 van het Europees Parlement.

Deze strategie voorziet in een actiekader op Europees niveau alsook nationale actie om de diverse situatie van mannen, vrouwen en kinderen met een handicap te behandelen.

Volledige economische en sociale participatie van mensen met een handicap is essentieel wil de Europa 2020-strategie⁶ van de EU slagen in het creëren van slimme, duurzame en inclusieve groei. Het opbouwen van een maatschappij die iedereen includeert, brengt ook marktkansen met zich mee en bevordert innovatie. Er zijn, gezien de vraag van een groeiend aantal verouderende consumenten, sterke zakelijke argumenten om diensten en producten voor iedereen toegankelijk te maken. De EU-markt voor hulpmiddelen (met een geschatte jaarlijkse waarde van meer dan 30 miljard euro⁷) bijvoorbeeld is nog steeds gefragmenteerd en de hulpmiddelen zijn duur. De beleids- en regelgevingskaders noch de ontwikkeling van producten en diensten reflecteren adequaat de behoeften van mensen met een handicap. Veel goederen en diensten alsook een groot deel van de gebouwde omgeving zijn nog niet voldoende toegankelijk.

De economische malaise heeft een negatieve impact gehad op de situatie van mensen met een handicap, waardoor er des te dringender gehandeld dient te worden. Deze strategie beoogt het leven van personen te verbeteren alsook bredere voordelen voor de samenleving en de economie te brengen zonder de industrie en de overheidsdiensten overmatig te belasten.

2. DOELSTELLINGEN EN ACTIES

Algemeen doel van deze strategie is de emancipatie van mensen met een handicap zodat zij, met name via de eengemaakte markt, hun volle rechten kunnen genieten en ten volle kunnen profiteren van participatie aan de samenleving en aan de Europese economie. Om dit te bereiken en te zorgen voor effectieve uitvoering van het VN-Verdrag in geheel de EU is consistentie vereist. Deze strategie voorziet in acties op EU-niveau ter aanvulling van de nationale acties en de mechanismen⁸ die nodig zijn voor het uitvoeren van het VN-Verdrag op EU-niveau, ook binnen de EU-instellingen. Tevens voorziet zij in de steun die nodig is voor financiering, onderzoek, sensibilisering en verzameling van statistieken en data.

Deze strategie richt zich op de opheffing van belemmeringen⁹. De Commissie heeft acht essentiële actieterreinen vastgesteld: **toegankelijkheid, participatie, gelijkheid, werkgelegenheid, onderwijs en opleiding, sociale bescherming, gezondheid en externe actie**. Voor elk terrein worden sleutelacties vastgesteld; op de algemene doelstelling op EU-niveau wordt de aandacht gevestigd in een kader. Deze terreinen zijn geselecteerd op basis van hun potentieel om bij te dragen tot de realisering van de algemene doelstellingen van de strategie en van het VN-Verdrag, de desbetreffende beleidsstukken van EU-instellingen en de Raad van Europa alsook de resultaten van het Europese actieplan voor personen met een handicap (2003-2010) en raadpleging van de lidstaten, de stakeholders en het grote publiek. De vermelde nationale acties zijn in de eerste plaats bedoeld om de actie op EU-niveau aan te vullen, niet om in alle nationale verplichtingen ingevolge het VN-Verdrag te voorzien. De Commissie zal de situatie van mensen met een handicap ook aanpakken via

⁶ COM(2010) 2020.

⁷ Deloitte & Touche, Access to Assistive Technology in the EU, 2003, en BCC Research, 2008.

⁸ Artikel 33, VN-Verdrag.

⁹ 2006 Eurobarometer: 91% vindt dat meer geld moet worden gependend aan het opheffen van fysieke belemmeringen voor mensen met een handicap.

de Europa 2020-strategie, haar vlaggenschipinitiatieven en de revitalisering van de eengemaakte markt.

2.1. Actieterreinen

1 — Toegankelijkheid

'Toegankelijkheid' houdt in dat mensen met een handicap op gelijke voet met anderen toegang hebben tot de fysieke omgeving, vervoer, informatie- en communicatietechnologie en – systemen (ICT) en andere faciliteiten en diensten. Er zijn op al deze gebieden nog grote belemmeringen. In de EU-27 bijvoorbeeld voldoet gemiddeld slechts 5% van de publieke websites volledig aan de webtoegankelijkheidsnormen, hoewel een groter percentage gedeeltelijk toegankelijk is. Veel televisieomroepen verstrekken nog weinig ondertitelde en audioprogrammagidsen¹⁰.

Toegankelijkheid is een eerste vereiste voor participatie aan de samenleving en de economie, maar de EU heeft hier nog een lange weg af te leggen. De Commissie stelt voor wetgevende en andere instrumenten, zoals normalisatie, te gebruiken om de toegankelijkheid van gebouwde omgeving, vervoer en ICT te optimaliseren, overeenkomstig de vlaggenscheppen Digitale agenda en Innovatie-Unie. Op basis van slimmereregelgevingsbeginselen zal zij de intrinsieke waarde nagaan van de vaststelling van regelgevingsmaatregelen om voor de toegankelijkheid van producten en diensten te zorgen, waaronder maatregelen om het gebruik van overheidsopdrachten op te voeren (hetgeen zeer effectief is gebleken in de VS¹¹). Zij zal de integratie van toegankelijkheid en "ontwerpen voor iedereen" in de onderwijsprogramma's en opleiding voor de desbetreffende beroepen stimuleren. Zij zal ook een EU-wijde markt voor assistentietechnologie bevorderen. Na verdere raadpleging van de lidstaten en andere stakeholders zal de Commissie overwegen tegen 2012 met een 'Europese toegankelijkheidsakte' te komen. Daartoe zou het ontwikkelen van specifieke normen voor bepaalde sectoren kunnen behoren om de behoorlijke werking van de interne markt voor toegankelijke producten en diensten substantieel te verbeteren.

De EU-actie zal nationale activiteiten voor het implementeren van toegankelijkheid en het opheffen van bestaande belemmeringen ondersteunen en aanvullen en de beschikbaarheid en keuze van assistentietechnologie verbeteren.

Zorgen voor toegankelijkheid van goederen, diensten waaronder publieke diensten en hulpmiddelen voor mensen met een handicap.

2 — Participatie

Er zijn nog steeds veel obstakels waardoor mensen met een handicap niet ten volle hun grondrechten – waaronder hun rechten als burger van de Unie – kunnen uitoefenen en in hun participatie aan de samenleving op voet van gelijkheid met anderen beperkt worden. Tot deze rechten behoren het recht op vrij verkeer, het recht op keuze van de leefplaats en leefwijze en het recht op volledige toegang tot culturele, recreatieve en sportactiviteiten. Zo kan een persoon met een erkende handicap die zich naar een ander EU-land begeeft de toegang verliezen tot nationale voordelen, zoals gratis of goedkoper openbaar vervoer.

¹⁰ EC (2007), SEC (2007) 1469, blz. 7.

¹¹ Section 508 van de Rehabilitation Act en de Architectural Barriers Act.

De Commissie zal eraan werken:

- de obstakels te overwinnen voor de uitoefening van hun rechten als persoon, consument, student, economische en politieke speler; de problemen in verband met intra-EU-mobiliteit aan te pakken en het gebruik van het Europese model van gehandicaptenparkeerkaart te vergemakkelijken en te bevorderen;
- de overgang van institutionele naar gemeenschapsgerichte zorg te bevorderen door gebruik van de Structuurfondsen en het Europees Fonds voor plattelandontwikkeling ter ondersteuning van de ontwikkeling van gemeenschapsgerichte diensten en sensibilisering voor de situatie van mensen met een handicap die in tehuizen verblijven, met name kinderen en bejaarden;
- de toegankelijkheid te verbeteren van organisaties, activiteiten, evenementen, ontmoetingsplaatsen, goederen en diensten, waaronder audiovisuele diensten, op het gebied van sport, vrije tijd, cultuur en recreatie; de deelname aan sportevenementen en de organisatie van specifieke sportevenementen voor personen met een handicap te bevorderen; wegen te verkennen om het gebruik van gebarentaal en braille in de omgang met de EU-instellingen te vergemakkelijken; de toegankelijkheid van de stemlokalen te verbeteren om de uitoefening van de stemrechten van de EU-burgers te vergemakkelijken; de grensoverschrijdende overdracht van auteursrechtelijk beschermde werken in een toegankelijk formaat te bevorderen; het gebruik te bevorderen van de mogelijkheden voor vrijstellingen waarin de auteursrechtenrichtlijn voorziet¹².

In het kader van de EU-actie zullen nationale activiteiten worden ondersteund om:

- de overgang tot stand te brengen van institutionele naar gemeenschapsgerichte zorg, waaronder gebruik van de Structuurfondsen en het Fonds voor plattelandontwikkeling voor de opleiding van personeel en de aanpassing van de sociale infrastructuur, de ontwikkeling van financieringssystemen voor persoonlijke assistentie, de bevordering van gezonde arbeidsvoorwaarden voor professionele zorgverleners en ondersteuning van families en informele zorgverleners;
- sport-, vrijetijd-, cultuur- en recreatieorganisaties en -activiteiten toegankelijk te maken en de mogelijkheden tot vrijstellingen in de auteursrechtenrichtlijn te gebruiken.

Bereiken van volledige participatie van mensen met een handicap aan de samenleving door:

- hen in staat te stellen alle voordelen van het EU-burgerschap te genieten;
- administratieve en attitudebelemmeringen voor volledige en gelijke participatie uit de weg te ruimen;
- gemeenschapsgerichte kwaliteitsdiensten, waaronder toegang tot persoonlijke assistentie, aan te bieden.

¹² Richtlijn 2001/29/EG. Een op 14.9.2009 ondertekend memorandum van overeenstemming van stakeholders.

3 — Gelijkheid

Meer dan de helft van alle Europeanen meent dat discriminatie op grond van handicap of leeftijd wijdverspreid is in de EU¹³. Zoals bij de artikelen 1, 21 en 26 van het EU-Handvest en bij de artikelen 10 en 19 VWEU is vereist, zal de Commissie via een tweeledige aanpak de gelijke behandeling van mensen met een handicap bevorderen. Daartoe zal gebruik gemaakt worden van bestaande EU-wetgeving om bescherming te bieden tegen discriminatie en zal een actief beleid gevoerd worden ter bestrijding van discriminatie en bevordering van gelijke kansen in het kader van het EU-beleid. De Commissie zal ook aandacht besteden aan de cumulatieve impact van discriminatie die mensen met een handicap op andere gronden, zoals nationaliteit, leeftijd, ras of etnische herkomst, geslacht, religie of geloof, of seksuele geaardheid, kunnen ondervinden.

Zij zal er ook voor zorgen dat Richtlijn 2000/78/EG¹⁴ tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid volledig ten uitvoer wordt gelegd; zij zal diversiteit bevorderen en discriminatie bestrijden via voorlichtingscampagnes op EU- en nationaal niveau, en de werkzaamheden van ngo's op EU-niveau op dit gebied ondersteunen.

De EU-actie zal nationale beleidslijnen en programma's ter bevordering van gelijkheid ondersteunen en aanvullen, bijvoorbeeld door het bevorderen van de conformiteit van de wetgeving van de lidstaten inzake handelingsbevoegdheid met het VN-Verdrag.

Uitroeien van discriminatie op grond van handicap in de EU.

4 — Werkgelegenheid

Kwaliteitsbanen zorgen voor economische onafhankelijkheid, bevorderen zelfrealisatie en bieden de beste bescherming tegen armoede. De arbeidsparticipatiegraad van mensen met een handicap bedraagt echter slechts ongeveer 50%¹⁵. Om de groeistreefcijfers van de EU te bereiken, dienen meer mensen met een handicap een betaalde baan te hebben op de open arbeidsmarkt. De Commissie zal het volledige potentieel van de Europa 2020-strategie en de desbetreffende Agenda voor nieuwe vaardigheden en banen benutten door het aanbieden aan de lidstaten van analyse, politieke richtsnoeren, informatie-uitwisseling en andere ondersteuning. Zij zal de kennis over de werkgelegenheidssituatie van vrouwen en mannen met een handicap uitbreiden, nagaan welke uitdagingen er zijn en remedies voorstellen. Zij zal speciale aandacht besteden aan jonge mensen met een handicap bij hun overgang van onderwijs naar arbeid. Zij zal de baan-baan-mobiliteit op de open arbeidsmarkt en in beschermde werkplaatsen behandelen via informatie-uitwisseling en wederzijds leren. Zij zal samen met de sociale partners ook het probleem van zelfstandig ondernemerschap en kwaliteitsbanen, waaronder aspecten zoals arbeidsvoorwaarden en loopbaanontwikkeling, aanpakken. De Commissie zal haar steun aan vrijwillige initiatieven die diversiteitsbeheer op het werk bevorderen, zoals door werkgevers ondertekende diversiteitshandvesten en een initiatief voor sociaal ondernemerschap, verhogen.

De EU-actie zal nationale inspanningen ondersteunen en aanvullen om: de arbeidsmarktsituatie van mensen met een handicap te analyseren; de strijd aan te binden tegen

¹³ Speciale Eurobarometer 317.

¹⁴ Richtlijn 2000/78/EG van de Raad (PB L 303 van 2.12.2000, blz. 16).

¹⁵ LFS AHM 2002.

die uitkeringsculturen en -vallen voor gehandicapten welke demotiveren om aan de arbeidsmarkt deel te nemen; bij te dragen tot hun integratie op de arbeidsmarkt door middel van het Europees Sociaal Fonds (ESF); actief arbeidsmarktbeleid te ontwikkelen; arbeidsplaatsen toegankelijker te maken; diensten voor arbeidsbemiddeling, ondersteuningsstructuren en inservicetraining te ontwikkelen; gebruik te bevorderen van de algemene groepsvrijstellingsverordening¹⁶ die de verlening van staatsteun zonder voorafgaande aanmelding bij de Commissie toestaat.

Veel meer mensen met een handicap de mogelijkheid bieden om op de open arbeidsmarkt in hun onderhoud te voorzien.

5 — Onderwijs en opleiding

In de leeftijdsgroep 16-19 neemt 37% van de mensen met een aanzienlijke beperking en 25% van de mensen met enige beperking, tegenover 17% van de mensen zonder beperking, niet aan onderwijs deel¹⁷. De toegang tot het gewone onderwijs voor kinderen met een ernstige handicap is moeilijk en soms onmogelijk. Mensen met een handicap, met name kinderen, moeten op passende wijze in het algemene onderwijssysteem worden geïntegreerd en individueel worden ondersteund in het belang van het kind. Onverminderd de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de inhoud van het onderwijs en de organisatie van de onderwijssystemen zal de Commissie de doelstelling inclusief kwaliteitsonderwijs en -opleiding ondersteunen in het kader van het Jeugd in beweging-initiatief. Zij zal de kennis over de onderwijsniveaus uitbreiden en de kansen van mensen met een handicap en hun mobiliteit vergroten door deelname aan het programma inzake permanente educatie te vergemakkelijken.

De EU-actie zal nationale inspanningen ondersteunen via ET 2020, het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding¹⁸, om juridische en organisatorische belemmeringen ten aanzien van algemene systemen van onderwijs en permanente educatie die mensen met een handicap ondervinden op te heffen; tijdige ondersteuning voor inclusief en gepersonaliseerd onderwijs en vroege vaststelling van bijzondere behoeften aan te bieden; adequate opleiding en ondersteuning aan professionelen die op alle onderwijsniveaus werkzaam zijn te verstrekken en over participatiepercentages en resultaten te rapporteren.

Bevorderen van inclusief onderwijs en permanente educatie voor scholieren en studenten met een handicap.

6 – Sociale bescherming

Een lagere deelname aan het algemene onderwijs en aan de arbeidsmarkt leidt bij mensen met een handicap tot inkomensongelijkheid en armoede alsook tot sociale uitsluiting en isolement. Zij moeten gebruik kunnen maken van socialebeschermingssystemen en armoedebestrijdingsprogramma's, gehandicaptenassistentie, openbarehuisvestingsprogramma's en andere faciliterende diensten, en pensioen- en uitkeringsprogramma's. De Commissie

¹⁶ Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie (PB L 214 van 9.8.2008, blz. 3).

¹⁷ LFS AHM 2002.

¹⁸ Conclusies van de Raad van 12 mei 2009 betreffende ET 2020 (PB L 119 van 28.5.2009, blz. 2).

zal aan deze kwesties aandacht besteden via het Europees platform tegen armoede. Daartoe behoren het beoordelen van de adequaatheid en de duurzaamheid van socialebeschermingssystemen en ondersteuning via het ESF. Behoudens de bevoegdheid van de lidstaten zal de EU, met name via beleidsuitwisseling en wederzijds leren, nationale maatregelen ondersteunen om te zorgen voor de kwaliteit en duurzaamheid van socialebeschermingssystemen voor mensen met een handicap.

Bevorderen van behoorlijke leefomstandigheden voor mensen met een handicap.

7 — Gezondheid

Mensen met een handicap kunnen beperkte toegang hebben tot gezondheidsdiensten, waaronder medische routinebehandelingen, hetgeen op het stuk van gezondheid tot ongelijkheden leidt die geen verband houden met hun handicap. Zij hebben recht op gelijke toegang tot gezondheidszorg, waaronder preventieve gezondheidszorg, en specifieke betaalbare kwaliteitsdiensten op het gebied van gezondheid en rehabilitatie. Dit is vooral de taak van de lidstaten, die verantwoordelijk zijn voor het organiseren en aanbieden van gezondheidsdiensten en medische zorg. De Commissie zal beleidsontwikkelingen voor gelijke toegang tot gezondheidszorg, waaronder kwaliteitsdiensten op het gebied van gezondheid en rehabilitatie die bestemd zijn voor mensen met een handicap, ondersteunen. Zij zal specifieke aandacht aan mensen met een handicap besteden bij het voeren van beleid om ongelijkheden op het gebied van gezondheid aan te pakken; actie bevorderen op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk om de risico's op de ontwikkeling van handicaps tijdens het beroepsleven te verminderen en om de re-integratie van werknemers met een handicap te verbeteren¹⁹; en zich inspannen om deze risico's te voorkomen.

De EU-actie zal nationale maatregelen ondersteunen om toegankelijke, niet-discriminerende gezondheidsdiensten en –faciliteiten aan te bieden; in medische faculteiten en in onderwijsprogramma's voor beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg te sensibiliseren rond handicaps; voor adequate rehabilitatiediensten te zorgen; diensten voor geestelijke gezondheid en de ontwikkeling van vroegtijdige interventie en diensten voor behoefteanalyse te bevorderen.

Bevorderen van gelijke toegang tot gezondheidsdiensten en desbetreffende faciliteiten voor mensen met een handicap.

8 — Externe actie

De EU en de lidstaten moeten de rechten van mensen met een handicap in hun externe actie, waaronder actie inzake EU-uitbreiding, nabuurschaps- en ontwikkelingsprogramma's, bevorderen. De Commissie zal zich waar passend binnen een breder kader van niet-discriminatie inspannen om in het kader van de externe actie van de EU handicaps als een mensenrechtenkwestie op de voorgrond te stellen; te sensibiliseren rond het VN-Verdrag en de behoeften van mensen met een handicap, waaronder toegankelijkheid, op het gebied van noodhulp en humanitaire hulp; het netwerk van correspondenten inzake handicaps te consolideren en in de EU-delegaties rond kwesties in verband met gehandicaptenbeleid te sensibiliseren; ervoor te zorgen dat kandidaat- en potentiële kandidaatlidstaten vooruitgang

¹⁹ EU-strategie 2007-2012 voor de gezondheid en veiligheid op het werk - COM(2007) 62.

boeken op het stuk van de bevordering van de rechten van mensen met een handicap en ervoor te zorgen dat de financiële instrumenten voor pretoetredingsassistentie worden gebruikt om hun situatie te verbeteren.

De EU-actie zal nationale initiatieven om kwesties inzake handicaps in dialoog met niet-lidstaten aan te pakken en aanvullen en waar passend gehandicaptenbeleid en de tenuitvoerlegging van het VN-Verdrag meenemen, rekening houdend met de Accra-toezeggingen inzake effectiviteit van steun. Zij zal overeenstemming en engagement inzake kwesties die verband houden met handicaps op internationale fora (VN, Raad van Europa, OESO) bevorderen.

Bevorderen van de rechten van mensen met een handicap binnen de externe actie van de EU.

2.2. Uitvoering van de strategie

Deze strategie vereist een gezamenlijk en hernieuwd engagement van de EU-instellingen en alle lidstaten. De acties op de bovenstaande actieterreinen moeten door de volgende algemene instrumenten worden geflankeerd:

1 — Voorlichting

De Commissie zal eraan werken ervoor te zorgen dat mensen met een handicap op de hoogte zijn van hun rechten en speciale aandacht besteden aan toegankelijkheid van gegevens en informatiekanalen. Zij zal voorlichting rond 'ontwerpen voor iedereen'-benaderingen voor producten, diensten en omgevingen bevorderen.

De EU-actie zal nationale voorlichtingscampagnes over de capaciteiten en bijdragen van mensen met handicaps ondersteunen en aanvullen en uitwisseling van goede praktijken in de Groep op hoog niveau gehandicaptenbeleid (DHLG) bevorderen.

De samenleving voorlichten over kwesties in verband met handicaps en mensen met een handicap kennis bijbrengen over hun rechten en hoe deze uit te oefenen.

2 — Financiële steun

De Commissie zal zich inspannen om ervoor te zorgen dat in het kader van EU-programma's op beleidsgebieden die relevant zijn voor mensen met een handicap, bij voorbeeld in het kader van onderzoeksprogramma's, financieringsmogelijkheden worden geboden. De kosten van maatregelen om mensen met een handicap in staat te stellen aan EU-programma's deel te nemen, moeten in aanmerking komen voor vergoeding. De EU-financieringsinstrumenten, in het bijzonder de Structuurfondsen, moeten op toegankelijke en niet-discriminerende wijze worden uitgevoerd.

De EU-actie zal nationale inspanningen ondersteunen en aanvullen om toegankelijkheid te verbeteren en discriminatie te bestrijden via mainstreamfinanciering, behoorlijke toepassing van artikel 16 van de algemene verordening inzake Structuurfondsen²⁰ en door de eisen

²⁰ Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad (PB L 210 van 31.7.2006, blz. 25).

betreffende toegankelijkheid bij overheidsopdrachten te maximaliseren. Alle maatregelen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig het Europese mededingingsrecht, met name de staatsteunregels.

Optimaliseren van het gebruik van de EU-financieringsinstrumenten voor toegankelijkheid en niet-discriminatie en vergroten van de zichtbaarheid van in verband met handicaps relevante financieringsmogelijkheden in programma's na 2013.

3 — Statistieken en dataverzameling en monitoring

De Commissie zal zich inspannen voor de stroomlijning van de informatie over handicaps die via sociale onderzoeken van de EU (EU-statistieken van inkomens en levensomstandigheden, speciale module van de Europese arbeidskrachtenenquête, het Europees gezondheidsonderzoek door middel van interviews) verzameld wordt, een specifiek onderzoek naar belemmeringen voor sociale integratie van gehandicapten ontwikkelen en een set van indicatoren presenteren om hun situatie ten aanzien van essentiële Europa 2020-streefcijfers (onderwijs, werkgelegenheid en armoedebestrijding) te monitoren. Het EU-Bureau voor de grondrechten wordt gevraagd binnen het kader van zijn mandaat aan deze taak mee te werken door dataverzameling, onderzoek en analyse.

De Commissie zal ook een webgebaseerde tool creëren die een overzicht biedt van de praktische maatregelen en wetgeving die worden gebruikt om het VN-Verdrag uit te voeren.

De EU-actie zal de inspanningen van de lidstaten ondersteunen en aanvullen om statistieken en data te verzamelen die de belemmeringen weergeven welke mensen met een handicap beletten hun rechten uit te oefenen.

Aanvullen van de verzameling van periodieke statistieken betreffende handicaps met het oog op de monitoring van de situatie op het gebied van handicaps.

4 — Door het VN-Verdrag vereiste mechanismen

Het krachtens artikel 33 van het VN-Verdrag vereiste governancekader (contactpunten, coördinatiesysteem, onafhankelijke instanties en deelname van personen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen) dient op twee niveaus te worden behandeld: ten aanzien van de lidstaten in een grote verscheidenheid van EU-beleid, en binnen de EU-instellingen. Op EU-niveau zullen mechanismen voor coördinatie op basis van bestaande faciliteiten zowel tussen de Commissiediensten als de EU-instellingen en tussen de EU en de lidstaten worden gecreëerd. De uitvoering van deze strategie en van het VN-Verdrag zullen met vertegenwoordigers van de lidstaten en hun nationale contactpunten, de Commissie, gehandicapten en hun organisaties en andere stakeholders regelmatig in de DHLG worden besproken. Deze zal voortgangsverslagen blijven verstrekken voor informele ministeriële vergaderingen.

Ook zal een monitoringkader waaronder een of meer onafhankelijke mechanismen worden ingesteld om de uitvoering van het VN-Verdrag te bevorderen, te beschermen en te monitoren. Na sluiting van het VN-Verdrag en het nagaan van de mogelijke rol van een aantal bestaande EU-organen en -instellingen zal de Commissie een governancekader zonder overmatige administratieve last voorstellen om de uitvoering van het VN-Verdrag in Europa te vergemakkelijken.

Eind 2013 zal de Commissie verslag uitbrengen over de via deze strategie bereikte vooruitgang en daarin de uitvoering van acties, nationale vooruitgang en het EU-verslag aan het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap²¹ behandelen. De Commissie zal statistieken en gegevensverzamelingen gebruiken om veranderingen in de ongelijkheid tussen mensen met een handicap en de bevolking als geheel te illustreren en indicatoren in verband met handicaps die betrekking hebben op de Europa 2020-streefcijfers voor onderwijs, werkgelegenheid en armoedebestrijding te creëren. Dit zal een gelegenheid zijn om de strategie en acties te herzien. Een verder verslag is gepland voor 2016.

3. CONCLUSIE

Deze strategie is bedoeld om het gecombineerde potentieel van het Handvest van de grondrechten van de EU, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het VN-Verdrag te benutten en ten volle gebruik te maken van Europa 2020 en de instrumenten ervan. Zij geeft de aanzet tot een emancipatieproces voor mensen met een handicap zodat zij op gelijke voet met anderen ten volle aan de samenleving kunnen deelnemen. Naarmate Europa vergrijst, zullen deze acties een tastbare impact op de leefkwaliteit van steeds meer Europeanen hebben. De EU-instellingen en de lidstaten worden opgeroepen in het kader van deze strategie samen te werken aan de opbouw van een onbelemmerd Europa voor allen.

²¹ De artikelen 35 en 36 van het VN-Verdrag.